

การจัดการโรคและแมลงศัตรูพืช

ในมะละกอ

บริษัท ทีเอบี อินโนเวชั่น จำกัด

! 99/220 ถนนเทศบาลสงเคราะห์ แขวงลาดยาว เขตจตุจักร กรุงเทพฯ 10900

© 02-954-3120-6 www.tabinnovation.co.th Line ID : @tabinnovation

การจัดการโรคและแมลงศัตรูในมะละกอ

มะละกอ เป็นพืชที่ปลูกกันทั่วไป แต่คนที่สามารถปลูกเพื่อการค้าและมีปริมาณมาก จำเป็นต้องอาศัยขั้นตอนที่พิถีพิถันตั้งแต่เริ่มปลูกไปจนถึงการเก็บเกี่ยว ซึ่งปัญหาในการปลูกมะละกอที่สำคัญคือโรคและแมลงศัตรูพืช ที่ทำให้ผลผลิตมะละกอไม่ได้คุณภาพตามมาตรฐานตามที่ต้องการของตลาดโดยเฉพาะการส่งออก ดังนั้นแนวทางการจัดการเพื่อป้องกันจึงช่วยลดความเสียหายที่จะเกิดกับผลผลิตได้ดีที่สุด

การเตรียมดินและแปลงปลูก

ไถตากหน้าดิน 1 รอบ ประมาณ 5-7 วัน ไถพรวน 1 ครั้ง หลังกำจัดวัชพืชและตากหน้าดิน ก่อนปลูกควรปรับค่าความเป็นกรด-ด่างของดิน (pH) อยู่ในช่วง 5.5-6.5 ด้วย **จัสเตอร์** ฉีดพ่นลงดิน อัตราการใช้น้ำ 80-100 ลิตร/ไร่

pH ต่ำกว่า 4.5	15 ลิตร/ไร่
pH 4.5-5.5	10 ลิตร/ไร่
pH 5.6- 6.5	5 ลิตร/ไร่

หากไม่ทราบค่า pH แนะนำใช้จัสเตอร์ในอัตรา 5 ลิตร/ไร่ (ไม่ควรผสมกับสารกำจัดวัชพืช หากมีการใช้ควรเว้นระยะเวลา 2 สัปดาห์)

การเตรียมเมล็ด

แช่เมล็ดด้วยน้ำอุ่นประมาณ 40 องศาเซลเซียส นำเมล็ดพันธุ์ที่จมน้ำคลุกด้วย ไตร-แท็บ อัตรา 5-10 กรัมต่อเมล็ด 1 กิโลกรัม

การเตรียมต้นกล้า

เพาะกล้าในถาดเพาะ ด้วยไตร-แท็บอัตรา 1 กิโลกรัมผสมวัสดุปลูกอัตรา 100-500 กิโลกรัม พ่นหรือรดด้วย ไตร-แท็บ อัตรา 100 กรัมต่อน้ำ 20 ลิตร ทุก 7-10 วัน

โรคและแมลงที่พบในการปลูกมะละกอ

โรครากเน่าโคนเน่า

เชื้อราสาเหตุ *Phytophthora palmivora* และ *Pythium aphanidermatum*

ลักษณะอาการ

โรคเกิดได้ทุกระยะการเจริญเติบโต ในระยะกล้าเกิดจากการเน่าคอดิน กล้ามะละกอที่เป็นโรคจะเกิดอาการใบเหลือง รากเน่า ต้นมักจะหักพับตรงโคน และเหี่ยวตายอย่างรวดเร็ว สำหรับต้นที่โตจะมีอาการเน่ารอบๆ ลำต้นเป็นสีน้ำตาลหรือดำลักษณะฉ่ำน้ำ รอยเน่าอาจขยายตัวขึ้นด้านบนของลำต้นหรือขยายลงส่วนรากทำให้รากเน่าด้วย ใบที่เกิดมาใหม่จะมีก้านใบสั้นกว่าปกติ ใบที่เจริญเต็มที่แล้วจะเปลี่ยนเป็นสีเหลืองเร็วกว่าปกติ โรคนี้ระบาดมากในช่วงฤดูฝน ถ้าต้นมะละกอเป็นโรคนี้จะระบาดได้รวดเร็วไปทั้งสวน

โรคแอนแทรคโนส

เกิดจากเชื้อรา *Colletotrichum gloeosporioides*

ลักษณะอาการ

โรคนี้จะเข้าทำลายทั้งผลและใบของมะละกอ อาการผลสุกจะเกิดจุดดำน้ำ และยุบลงไปบนผล ตรงกลางจุดจะมีสปอร์ของเชื้อสีส้มหรือชมพู ผลดิบอาจเป็นโรคนี้ได้เช่นกัน อาการบนใบ ใบมะละกอที่เป็นโรคจะเหี่ยวแห้งหลุดไป โรคนี้จะระบาดมากในสภาพที่มีอุณหภูมิสูง ฝนตกชุก และมีความชื้นสูง

โรคใบด่างจุดวงแหวนของมะละกอ

เกิดจากเชื้อไวรัส *Papaya Ringspot Virus* (PRV)

ลักษณะอาการ

เชื้อเข้าทำลายมะละกอทุกระยะการเจริญเติบโต ระยะต้นกล้าทำให้กล้าแคระแกร็น ใบด่างเหลือง บิดเบี้ยวเสียรูป ใบจะหงิกงอเรียวยาวเล็ก ถ้าเป็นโรครุนแรงใบจะเหลืองแต่เส้นใบ ต้นกล้าจะไม่เจริญและตายในที่สุด เข้าทำลายผลจะเห็นลายวงแหวนสีเขียวเข้มจำนวนมาก ทำให้มะละกอที่สุกแข็งความหวานลดลง การป้องกันโรค กำจัดแมลงปากดูดที่เป็นพาหะของโรคไวรัส เช่น เพลี้ยอ่อน เพลี้ยแป้ง

แมลงศัตรูของมะละกอ

■ เพลี้ยไฟ

ชื่อวิทยาศาสตร์ *Scirtothrips dorsalis*

เป็นแมลงขนาดเล็กลำตัวแคบยาวสีเหลืองอ่อนตัวเต็มวัยมีปีกบินได้ ระบาดช่วงปลายฤดูแล้ง เพลี้ยไฟจะดูดกินน้ำเลี้ยงได้ใบและบนผลอ่อน ทำให้ผิวของผลมีลักษณะเป็นขีดลากสีน้ำตาล เมื่อพบใช้น้ำฉีดพ่นจะช่วยลดความรุนแรงจากการทำลายของเพลี้ยไฟได้

■ เพลี้ยอ่อน

ชื่อวิทยาศาสตร์ *Aphis gossypii*

เพลี้ยอ่อนชอบดูดน้ำเลี้ยงจากส่วนที่อ่อนของลำต้น เช่น ยอดอ่อนหรือใบอ่อน ทำให้ใบพืชผิดปกติ ใบจะบิด หรือหดสั้นทำให้ต้นมะละกอชะงักการเจริญเติบโต

■ เพลี้ยหอย

ชื่อวิทยาศาสตร์ *Coccus hesperidum*, *Aspidiotus destructor*, *Aonidiella aurantii*

เพลี้ยหอยมีอยู่หลายชนิดแต่ชนิดที่เข้าทำลายมะละกอจะมีเกราะหุ้มตัวอ่อนอยู่ภายใน เพลี้ยหอยดูดน้ำเลี้ยงที่ลำต้น ผล ก้านใบ และใบ แล้วขับถ่ายของเสียออกมาทำให้เชื้อราดำเจริญเติบโต จนใบและผลมีสีดำทำให้ต้นโทรม เพลี้ยหอยมีมดเป็นพาหะ ดังนั้นจึงต้องกำจัดมดด้วย

■ ไรแดง

ชื่อวิทยาศาสตร์ *Eutetranychus africanus* (Tucker)

จะทำลายก้านใบ แผ่นใบ และผลมะละกอสุก จะดูดน้ำเลี้ยงใต้ผิวใบมะละกอขนาดของตัวเล็กมากตัวแก่เป็นสีแดง หรืออมชมพูหรือสีเหลือง เมื่อไรแดงระบาดมากจะพบว่าใบมะละกอเป็นสีเหลืองซีดต่อมาเปลี่ยนเป็นสีน้ำตาลแห้ง และร่วงไปในที่สุด ผลมะละกอสุกที่ถูกทำลายจะเปลี่ยนเป็นสีเทา หรือสีเหลือง และจะแก่ก่อนกำหนด รสชาติไม่หวาน ไรแดงจะระบาดมากในช่วงฤดูหนาวและฤดูร้อน

■ เพลี้ยแป้ง

ชื่อวิทยาศาสตร์ *Paracoccus mrginatus*

เพลี้ยแป้งจะดูดน้ำเลี้ยงจากส่วนอ่อนของลำต้น ใบ และผล ทำให้บริเวณนั้นเหลือง ที่ใบทำให้หดหึงงอแห้ง

การปลูก

มะละกอสามารถปลูกได้ทั้งแบบยกร่องในพื้นที่ราบ และไมยกร่องในที่ดอน ก่อนปลูกรองกันหลุมด้วยไตร-แท็บ อัตรา 1 กิโลกรัม ผสมปุ๋ยคอก หรือปุ๋ยหมัก อัตรา 100-500 กิโลกรัม

- รองกันหลุมด้วยไตร-แท็บอัตรา 1 กิโลกรัม
- ผสมปุ๋ยคอก หรือปุ๋ยหมัก อัตรา 100-500 กิโลกรัม

การดูแลระยะการเจริญเติบโต - เก็บเกี่ยว

หลังจากปลูกมะละกอแล้วในระยะแรกการดูแลเรื่องการให้น้ำอย่างสม่ำเสมอทุกวัน จากนั้นค่อยห่าง 3-5 วัน/ครั้ง

- ป้องกันโรคที่ระบบราก

ใช้ ไตร-แท็บ อัตรา 100 กรัม ต่อน้ำ 20 ลิตร
พ่นลงดิน หรือปล่อยไปกับระบบน้ำทุก 10-15 วัน

- ป้องกันโรคที่เกิดบนลำต้น

ใช้เจน-แบค อัตรา 100 กรัม ร่วมเบนดิคซ์ 3 ซีซี
ต่อน้ำ 20 ลิตรทุก 7-10 วัน

- กระตุ้นระบบภูมิคุ้มกันในพืช

ใช้ วิ พลาสติก อัตรา 30 ซีซี ต่อน้ำ 20 ลิตร
พ่นทุก 10 วัน

การดูแลระยะการเจริญเติบโต - เก็บเกี่ยว

- เมื่อพบการเข้าทำลาย เพลี้ยแป้ง เพลี้ยหอย เพลี้ยอ่อน ใช้ บิว-เวอร์ อัตรา 100 กรัม ผสม มูฟ-เอ็กซ์ อัตรา 5 ซีซี ต่อน้ำ 20 ลิตร

- สำหรับ ไส้แดง เพลี้ยไฟ ใช้ เมตาไลต์ อัตรา 100 กรัม ผสม ไชล็ค อัตรา 5 ซีซี ต่อน้ำ 20 ลิตร

คำแนะนำการใช้ชีวภัณฑ์

1. หลีกเลี่ยงการฉีดพ่นในช่วงแดดจัด ควรพ่นช่วงเย็น ความชื้นในแปลงควรมีมากกว่า 60 เปอร์เซ็นต์ขึ้นไป จะทำให้ชีวภัณฑ์ทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ
2. การฉีดพ่นชีวภัณฑ์ป้องกันและควบคุมโรคและแมลง ควรใช้ร่วมกับสารจับใบทุกครั้งตามอัตราแนะนำ หรือใช้ร่วมกับสารเคมี ป้องกันโรคและแมลงที่ใช้เพื่อลดการดื้อของเชื้อโรคและแมลงศัตรูพืช